

z dnia 5 lutego 2021 r.

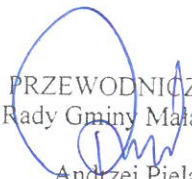
**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Mała Wieś na
lata 2021 - 2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.), w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.) Rada Gminy Mała Wieś uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Mała Wieś na lata 2021 - 2025 w brzmieniu stanowiącym załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mała Wieś.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Mała Wieś

Andrzej Pielat

GMINNY PROGRAM

PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE MAŁA WIEŚ NA LATA 2021 - 2025

- I. Podstawa prawna.**
- II. Założenia ogólne.**
- III. Cel główny.**
- IV. Cele szczegółowe i zadania.**
- V. Adresaci Programu.**
- VI. Realizatorzy Programu.**
- VII. Spodziewane efekty.**
- VIII. Termin realizacji.**
- IX. Zasady finansowania.**

I. Podstawa prawna.

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020r., poz.218 – tekst jednolity z późn. zm.),

2. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019r., poz. 2277- tekst jednolity, z późn.zm.),

3. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020r., poz. 1876 - tekst jednolity).

II. Założenia ogólne.

Obowiązek opracowania gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynika z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2020r., poz. 218 z późn. zm.), zgodnie z którym do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;

- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu.

W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz z oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Mimo że w relacjach międzyludzkich istniała ona zawsze, o przemocy w rodzinie mówiono niewiele, jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny. Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem, które występuje powszechnie w naszym społeczeństwie, jest ona obecna w codziennym życiu, zakładzie pracy, szkole, środkach masowego przekazu i w rodzinie. Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, dając o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej.

Według definicji zawartej w art.2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, **przemoc** to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1 (członek rodziny - osoba najbliższa w rozumieniu art. 115§ 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny /Dz.U. z 2019r., poz. 1950, z późn.zm/, a także inną osobę wspólnie zamieszkującą lub gospodarującą), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Najczęściej występujące formy przemocy to: przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna i ekonomiczna. Wszystkie formy przemocy wzajemnie się uzupełniają i przenikają. Ofiary rzadko doświadczają jednej formy maltretowania. Bywa, że wykorzystywanie seksualne i przemoc fizyczna poprzedzone są przemocą psychiczną, towarzyszy temu też zaniedbanie ekonomiczne. Na terenie gminy Mała Wieś przemoc w rodzinie najczęściej występuje w rodzinach najuboższych, jest powiązana z alkoholizmem, niskimi dochodami finansowymi na członka rodziny, niskim wykształceniem, małą

świadomością społeczną. Przypadki znęcania najczęściej odbywają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny, tj. małżonkowie, dzieci, rodzeństwo, inne bliskie osoby, którym ofiara się zwierza. Praktycznie ofiary przemocy boją się, a niejednokrotnie wstydzą się o tym mówić i rozgłaszać. Również trudno jest im w tych sprawach zeznawać w sądzie i dlatego wolą, aby przemoc ta trwała. Tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwaniu poprzez zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom. W dotychczasowym okresie działania Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przemocy w rodzinie w Gminie Mała Wieś od maja 2012 roku do 31 grudnia 2020 roku założono 34 Niebieskie Karty, z czego 31 Kart zakończono. Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że 17 spraw zakończono z uwagi na ustanie przemocy, zaś pozostałe 14 Kart zakończono z uwagi na brak zasadności podejmowanych działań. Okazuje się, że problemy zgłaszane przez osobę/rodzinę nie zawsze identyfikowane są przez grupę specjalistów z Zespołu Interdyscyplinarnego jako przemoc, a tylko jako konflikt w rodzinie. Z uwagi na powyższe fakty konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społeczeństwa dostarczając wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemami. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci, pomimo że wszystkie dotychczas ujawnione przypadki przemocy w rodzinie w Gminie Mała Wieś dotyczyły osób dorosłych.

III. Cel główny.

Utworzenie sprawnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Mała Wieś, uwzględniając następujące założenia:

- 1) najważniejsze jest bezpieczeństwo ofiary,
- 2) za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca, bez względu na to, co zrobiła ofiara,
- 3) nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka,
- 4) nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy,
- 5) podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest nieskuteczna,
- 6) ofiara przemocy w rodzinie cierpi na skutek wielokrotnego urazu,
- 7) zrozumiałe i dopuszczalne są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach, jest to jeden z objawów doznanego urazu.

IV. Cele szczegółowe.

Cel szczegółowy I. Skoordynowanie działań lokalnych podmiotów.

Zadania

1. Określenie kompetencji instytucji współpracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy. Utworzenie lokalnej koalicji.

Realizacja zadania nastąpi poprzez: jasne i przejrzyste określenie kompetencji instytucji współpracujących, określenie zasad podejmowania interwencji w sytuacji przemocy poprzez poszczególne instytucje.

2. Cykliczne spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego.

Realizacja zadania nastąpi poprzez: cykliczne spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego, badania efektywności stosowanych procedur, instrumentów i narzędzi pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie, sygnalizowanie zmian i dostarczanie niezbędnych informacji, wspieranie w działalności współpracujących ze sobą instytucji, badanie i ocena zjawiska przemocy w Gminie Mała Wieś.

3. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie redukowania skutków i przyczyn powstawania zjawiska przemocy w rodzinie.

Realizacja zadania nastąpi poprzez: opracowywanie zasad postępowania w sytuacjach przemocy, w szczególnych przypadkach ofiarom przemocy, kierowanie do specjalistów działających w ramach punktu konsultacyjnego, współpraca z instytucjami prowadzącymi hostele dla ofiar przemocy w rodzinie, dobór najkorzystniejszych metod działania w sytuacjach przemocy, określenie sposobów rozwiązywania problemów związanych z przemocą dotyczących indywidualnych środowisk, określenie sposobów szybkiej interwencji w sytuacji pojawienia się przemocy w rodzinie.

4. Działalność Punktu Konsultacyjnego. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą.

Realizacja zadania nastąpi poprzez: organizowanie i prowadzenie działalności doradczej (prawnej i psychologicznej), prowadzenie działalności socjalnej, pedagogicznej, medycznej, pracę socjalną, aktywizację zawodową, promowanie i realizację "Niebieskie Karty" i "Niebieska Linia".

Cel szczegółowy II. Podwyższenie umiejętności kadry podmiotów lokalnych.

Realizacja zadania nastąpi poprzez: systematyczne podnoszenie wiedzy i kwalifikacji przedstawicieli różnych grup zawodowych tj. pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, nauczycieli, członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, dzielnicowych w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej (jak udzielać wsparcia, w jaki sposób kierować ofiarę przemocy do różnych instytucji, wzmacnianie konsekwentnych zachowań i postaw), kuratorów sądowych.

Cel szczegółowy III. Wzmocnienie wiedzy społeczeństwa w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Zadania

1. Przygotowanie i udostępnienie broszur i ulotek informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie.

Realizacja zadania nastąpi poprzez: rozpowszechnienie biuletynów informacyjnych, broszur, ulotek dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród

lokalnej społeczności, dostarczenie informacji społeczeństwu o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie, udostępnianie informacji w sołectwach.

2. Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją swoją oraz rówieśników.

Realizacja zadania nastąpi poprzez: prowadzenie zajęć informacyjno - edukacyjnych, wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjających zachowaniom nieagresywnym, opracowanie i realizacja innowacyjnych programów szkoleniowych w zakresie profilaktyki i prewencji przemocy.

V. Adresaci Programu.

1. Ofiary przemocy.
2. Rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy.
3. Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami dotkniętymi przemocą (pedagog szkolny, nauczyciele, pracownicy socjalni, kuratorzy sądowi, policjanci, pracownicy służby zdrowia).
4. Przedstawiciele władz lokalnych (radni, sołtysi).
5. Społeczeństwo lokalne.

VI. Realizatorzy programu

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie: Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkoły, policja, służba zdrowia, punkt konsultacyjny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

VII. Spodziewane efekty.

Spodziewane efekty Programu to:

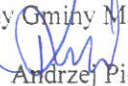
- 1) zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla ofiar przemocy,
- 2) zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy,
- 3) pogłębienie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy w rodzinie i sposobach radzenia sobie z tym problemem,
- 4) zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie,
- 5) zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie,
- 6) wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających ofiarom przemocy w rodzinie,
- 7) spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie,
- 8) spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie,
- 9) stała obecność ulotek, broszur w miejscach publicznych.

VIII. Termin realizacji.

Termin realizacji Programu nastąpi w okresie od dnia podjęcia do dnia 31.12.2025r.

IX. Zasady finansowania.

1. Środki własne Gminy.
2. Środki budżetu państwa i województwa przeznaczone na realizację różnych programów.
3. Środki z funduszu alkoholowego.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Mała Wieś

Andrzej Pielat

Uzasadnienie

Konieczność opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie wynika wprost z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020r., poz. 218 z późn. zm.).

Program ma stanowić podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które będą podejmowane w ramach gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Dokument wyznacza cele i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do zniwelowania problemu przemocy w rodzinie w gminie oraz zminimalizować jego skutki.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Mała Wieś

Andrzej Pielat